

GIETUBIŲ AIDAS BRAZILIJOJ JORNAL LITHUANO-EGHO

Nepartinis darbininkų laikraštis
Semanaario Lithuano Independente
PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 265000
Atskiras numeris — 300 reisų
S. PAULO, Rua da Mooca, 424

Nepartinis darbininkų laikraštis
Semanaario Lithuano Independ.
Leidžia K. Uckus
Redaguoja A. DUKUS
Redakcijos ir Administracijos adresas
S. PAULO R. da Mooca 424

5-ti metai | Brazilija — São Paulo, 1934 m. Novembro — Lapkričio 17 d. | 2528/86/ Nr. 46 (231)

Ispanijos darbininkų revoliucija dar nenugalėta

Dėl traukinio nelaimės sušaudė stoties viršininką

Sovietų Rusijos tribunolas šiomis dienomis teisė tris Osnovo stoties tarnautojus, stoties viršininką Linik, Yunovėv ir Pavlenko. Jie kaltinami buvo dėl įvykusios traukinio nelaimės netoli Osnovo stoties, kur liko sugedinti per nelaimę 24 prekiniai traukiniai ir žuvo vienas darbininkas. Bolševikų tribunolas visus tris pripažino kaltais dėl šios nelaimės, bet kalėjimu rado stoties viršininką Liniką ir jį sušaudė, kaip „sąsąžiningą“ ir „kontrevoliucionierių“ Yunovėvą nuteisė 5 metams o Pavlenką 3 metams kotorgos. Visgi dėl to bausmės per žiaurios.

Sušaudė jūrininką

Gdynos uoste nesocial lankėsi Sovietų Rusijos karo laivynas. Vienas šio laivyno jūrininkas buvo sumanus nebe grįžti į Rusiją, o pasilikti Lenkijoje. Bet jis buvo suimtas ir atiduotas bolševikams. Šiomis dienomis Maskvos militarinis tribunolas jį teisė ir nuteisė: konfiskuoti visą jo turimą ir koki turėjo, jį patį sušaudyti, areštuoti jo tėvus ir atiduoti juos teismui jų turimą irgi konfiskuoti.
Vadinasi, jei Rusijoje nuikalto sušaudė, jau suaugę vyrus gyvenančius nepriklausomai nuo tėvų gyvenimo, tai už jo prašikaltimą baudžiamas ne tik prašikaltėlis žmonių būdu, bet ir tėvai dar turi atsakyti už jų suaugusio sūnaus veiksmus. Šitokių dalykų tai jau niekur negirdėti. Tas praktikuojamas buvo su gyvulėjuosiu nacių Vokietijoje. Bet pasirodo, kad ir bolševikai neatsilikia nuo nacių.

Lenkija pasitarnavo Hitleriui

Šiomis dienomis Lenkijos policija areštavo vieną vokiečių žurnalista, socialistą, ir jį išdavė Vokietijai. Toks lenkų elgesys yra niekšiškas budeliams pasitarnavimas.
12,000 areštuotų
Iš Rumunijos praneša, kad šiomis dienomis visje Rumunijoje prasidėjo masiniai areštai. Žinios praneša, kad visoje Rumunijoje areštuota 12,000 žmonių, kurie priklausė teroristinėms organizacijoms, daugiausiai kroatų ir makedonėčių.

Ispanijos prezidento sūnus bus teisiamas kaip revoliucionierius

Ispanijos Juca kareivinėse sukilo kareiviai prieš kariūnus. Sukilėliai suimti, jų tarpe ir Ispanijos prezidento Zamoros sūnus, puskarininkas Luiz Zamora. Prezidento sūnus yra socialistas ir jį teisė karo lauko teismas.

Kinija būsianti turtingiausia valstybė

Telegramų agentūra praneša iš Kinijos, kad Kinijos vienoje provincijoje esą rastos turtingiausios pasaulyje aukso kasyklos. Dėl šito radinio kiniečiai savo kalboje išleido atsišaukimą, kuriuo ragina eksploatuoti rastąjį turimą ir sako, kad: „nebebus daugiau vargšų, jei patys išnaudosime atrastąjį turimą“. Bet kažim

Kunigu skandalas Lietuvoje

ISPANIJOS REAKCIONIERIAI SUSIRUPINE SAVO LIKIMU

Tūkstantai Ispanijos revoliucinių darbininkų krito pirmame revoliucijos bandyme nusikratyti klerikal-monarchistinių reakcionierių nuo savo pečių. Pasaulio proletariatas sveikina tokį drąsų Ispanijos darbininkų žygi, kurie socialistų vadovaujami stojo už visos Ispanijos darbo žmonių reikalus prieš stiprų ir su didela širdgėliu liūdi šiuo jų pralaimėjimu ir netekimu tūkstančių savo geriausių draugų. Bet tas žygis dar yra negalutinas. Nors daug krito revoliucionierių, bet dar daug jų ir pasiliko ir su ginklu rankoje laukia ir stiprina savo jėgas sprendžiamam mūšui. Daug revoliucionierių pasislėpusių ir gerai ginkluotų yra šiose vietose: Mieres, Colier, Sawa, Oviedu ir Gijon apylinkėse.

Ispanijos reakcinė valdžia yra labai susirūpinusi. Į minėtoms apylinkes ji traukia kariuomenę ir stato naujas kareivines. Tuo tarpu didesniuose miestuose irgi neramu. Darbininkai neuostoja streikavę, milžiniškos darbininkų demonstracijos žygiuoja miestų gatvėmis ir kelia didžiausius protestus prieš budelius. 21 nuteistas sukilimo vadas mirtimi, dėl darbininkų protestų liko jiems mirties bausmė pakeista kalėjimu. Sušaudė tik du sukilimo dalyvius. Ispanijos rašytojas Sanchez aprašydamas paskutinį sukilimą, pažymi, kad bręsta dar tik revoliucija Ispanijoje. Ir nuo paskutinio Ispanijos darbininkų žygio su trenksmu grįs ant visados Ispanijos klerikal-monarchistų reakcija.

Lietuvos kunigas istvirkavo su „angelaiciais“

Šiuo laiku Lietuvoje iškilo didelis kunigų skandalas, apie kuri rašo šiuandien visa Lietuvos spauda. Dalykas yra toks.
Biržų dekanas kunigas Kuprevičius, žmogus jau apie 60 metų amžiaus. Bet nežiūrint savo amžiaus, turėjo visai iškrypusio pobūdžio santykius su mažesniais mergaitėmis „Angelo Sargo“ draugijos narėmis. Viena „angelietė“ pasirodė net aprėsta lytinė liga. Kuomet jau toks skandalas išėjo viešumon, pat kaltininkas, kunigas Kuprevičius, prisipažino prie savo begėdiško elgesio su mergaitėmis, apmokėjo nukentėjusios mergaitės tėvams kiek pinigų ir pats išvyko greitai į užsienius. Atstatkamos gi valdžios įsitaigos dėl tokio kunigo, net dekanas „šventumo“ veda kvotą ir nuodugnai nori šį dalyką išaiškinti.
Tet ve koka šventumas yra kunigų, kurie nuolat rėkia apie paširdą žmonių gyvenimą, apie istvirkavimą ir panašius dalykus. Jie iš sakyklų keikia socialistus, kurie atsizdėjo nuo visokių religinių prietarų, veda žmoniją palaidu gyvenimo keliu. Jie rėkia, kad tik pasetas socializmo mokslas atimia žmones prie istvirkavimo, prie blogų darbų, nes socialistai, girdi, nepripažindami Dievo nepripažįsta ir jokių doros įstatymų...
Ar tai yra tiesa, ką sako kunigai, mes šiandien matome iš Biržų dekanas kunigo Kuprevičiaus moralinio supūvimo. O kiek tokių Kuprevičių pasaulyje yra? Jų pilna visur ir visi jie šaukia apie Dievą ir aukštus doros įstatymus, bet savo palaidu ir patvirkusiu gyvenimu veda prie istvirkimo net nepilnametis mergaites, kaip kun. Kuprevičius darė su „Angelo Sargo“ organizacijos mergaitėmis. Net lytinėmis ligomis jas aprėtė.
Tai ve iš kur gimsta žmonių istvirkavimas, štai kas veda žmoniją prie moralinio supūvimo. Daugumas klebonijų dvokla tuo supūvusiu anti-moraliniu dvasištijos gyvenimu. Atskleiskime klebonijų duris, o pamatysime kas jose darosi.

lik ar tiems vargšams minėto atrasto turto gali tekti nors trupinėlis?
Komunistai džiaugiasi

Persitą savaitę „Aide“ mes rašėme apie dideli laimėjimą Anglijos Darbo Partijos municipaliniuose rinkimuose ir pažymėjome, kad anglų Darbo Partija yra tas pat, kas ir Socialistų Partijos. Taigi, socialistai tokiu anglų darbininkų laimėjimu džiaugiasi. Bet kad džiaugtųsi komunistai socialistų laimėjimais, tai to dar iki šiolei nebuvo girdėti niekur. Bet štai ir jie „pabūdo“. Vienas kaimo nistinis laikraštukas, kuris šiomis dienomis pasirodė San Paulyje, lietuvių kalboje (nebe pirmas nr.) irgi rašo apie tuo rinkimus, pažymėdamas, kad komunistai Londone turejo 45 atstovus, bet per paskutinius municipalinius rinkimus neteko nei vieno, nes esą Darbo Partija užkariavo apsilėžią daugumą.

Pasto Dėzutė

A. Knoras, P. Gudaitis, J. Zakarevičius, J. Šaulys, A. Sasnauskas, I. Šelfta, K. Adaman, D. Andriūška, J. Malinauskas, D. Grabauskas, J. Baranauskas, S. Gimbutas, P. Siniauskas, V. Bartkus, J. Dzidis, J. Origulis, J. Grudzinskas, M. Preigauskas, A. Tininis, S. Borisov, K. Avizius, V. Guiga, B. Dunė I. Stankevičius.

Ispanija pereikia politinius emigrantus

Piliečių apsaugos departamento direktorius išleido parėdymą, kuriuo rementis turi būti ištremti visi sveimačiai, kurie šitokiu bei tokiu būdu prisidėjo ir yra įtarti dalyvavę revoliuciniam Ispanijos darbininkų judėjimui.

Zydai Hitlerio tarnyboje

Apskaičiuojama, kad Hitleris iš Vokietijos išvijų apie 10 nuošimčių ten gyvenančių žydų. Kiti visi pasilikę Vokietijoje ir susigiedojo su Hitleriu. Įvykusioje žydų konferencijoje Berlyne, žydas advokatas Fritz Tabian smarkiai gyrė Hitlerį ir kritikavo tuos žydus, kurie jį smerkia. Jis pareiškia, kkd sionistai gali važiuoti Palestoną, bet Vokietijos zydai prie Hitlerio puikliausiai jaučiasi.

Maskvos bičiulystė su Japonija

Japonijos telegrafų agentūra lapkričio 3 d. praneša, kad Japonija pasirašė sutartį su Maskva ir pažymi, jog Japonija kas met pirks iš Sovietų 40,000 tonų geležies.
Jdomu, ką apie tai pasakys Kominternas ir komunistai rėksiniai, kurie taip labai mėgta kalbėti apie socialistų „kleidą“. Kiekvienas sveikai protaujantis darbininkas gali suprasti, kad iš Sovietų geležies bus daromi ginklai ruošiamoms skerdynėms prieš Sovietų Rusiją ir jos piliečius. Taigi, pati Maskva padeda ginkluotis japonams.

Areštuotas Tauragės sukilimo dalivis

L. Galdeikas dalyvavo Tauragės žmonių sukilime prieš fašistinę Lietuvos tvarka. Sukilimui nepavykus, jis buvo emigravęs užsienį ir kuri laiką ten gyvenė. Dabar Galdeika sugrįžo Lietuvon. Tuojau policija jį suareštavo ir perdavė kariuomenės t. ismui.

Buv. ministeris Sidzikauskas pripažintas kaltu, bet nenubaustas

Klerikalas ir didelis „tautos vadys“ padlyza Sidzikauskas buvo Lietuvos ministeriu Berlyne ir Londone. Betarndamas „mylimai tėvynei“, „truputi“ apsigėdė, kaip dabar yra vada „tautiškoje“, eroje. Sidzikauskas pavogė ne daug tik apie 200,000 litų kurie buvo skirti Lietuvos labdariniams tikslams, t.y. šelpiamui neturtėlių vaikų, ir už tuos pinigus prisipirko sau puikių palatų Berlyne. Už tai, kad Sidzikauskas vagystė iškillo viešumon, tai buvo jė išmestas iš tarnybos, o „tautiškas“ Lietuvos teismas iškėlė jam bylą už tą „mažą“ vagystę. Neseniai įvyko teismas ir Kanno apygardos teismas pripažino jį kaltu ir nubaudė 6 mėnesius paprasto kalėjimo sąlyginiai. Vadinasi, jei ponas buvęs ministras laike trijų metų nepavogęs valdiškų Lietuvos pinigų, tai kalėjimas jam sėdėti ir neteks, Sidzikauskas yra kelių ordonų kavalerius, matyt, už vagystes.

Respublikos švantė

Lapkričio 15 dieną yra Brazilijos respublikos paskelbimo diena, todėl šioji diena buvo švenčiama visoje Brazilijoje ir iškilmingai apvalkščiojama.

Apžvalga

Garbinga tautininkų valdžia...

Lietuvos tautininkai smurtu pasiėmė valdžią į savo rankas, triumfuoja, kad jie Lietuvą veda garbingais keliais ir apsiputoję keikia „negarbingus“ seimo laikus, kuomet valdžia buvo renkama pačių Lietuvos gyventojų. Tautininkai seimų laikus vadina prazutingais. Lietuvai laikais ir kad tik dabar, panaikinus seimus, Lietuva pradėjo garbingą valstybinį gyvenimą.

Labai aiškiai tautininkų ryksmas. Mat anais laikais tautininkai jokios įtakos Lietuvos valdžioje neturėjo. Į seimus jie negalėdavo praveisti nei vieno savo atstovo, jei nepakisdavo balsų likučių liaudininkai. Dėl to jie ir nuvertė valdžią ir pradėjo jį vesti Lietuvą „garbingu“ keliu, kaip sakyt, prie bankroto. Lietuvos tautininkai, tie nakties smurtininkai per aštuoniolika metų pasižymėjo ne kokiais gerais tautai ir valstybei darbais, o tik v a g y s t ė m i s. Urugvajaus „Išvakarės“ apie vagių valdžią Lietuvoje rašo sekančiai:

„Tas nevalgys valstybinius pinigus, kas prie jų neprieina, tas neiškels kokios aforos, kas nesugeba. Pavartykime mes lietuviškus laikraščius, tai į savaltę bent kurioje Lietuvos dalyje du — tris valdiniškai pasisavino valdžios pinigus ir ne šimtą, du, bet dešimtis tūkstančių. Paštų viršininkai, šiaip valdininkai, kasininkai, pasiuntiniai, konsulai ir dar gi ministrai.

„Dar neužsibaigė milijoninė peito ženklų byla, o jau keliuose pačiuose pabėgo su keliais tūkstančiais ir dešimtimis tūkstančių jų viršininkai. Buvo konsulas Afrikoj — pasisavino palikimą. Š. Amerikos pasiuntinybės tarnautoja pražuvo su 100,000 litų. Dabar visus dar nuvainikavo buvęs ministeris Sidzikauskas pasisavinęs apie 200,000 litų, kurie buvo skirti vargstantiems, baduojantiems Lietuvos vaikams. Dargi nuo šių vargėjų nepasigėdino vogti tokią algą gaunęs ministeris. Ir visa tai įvyksta „išmintingai ir tvirtai valdžiai“, kaip tautininkai ją vadiną“.

Taigi, kuomet buvo seimas tai tokių „garbingų“ darbų neįvykdavo. Je ir atsiradavo koks „garbingas“, „patriotas“, tai tuojau jam iškeldavo byla ir nubaudėdavo. O šiandieną kaip nėra seimo, tai vieninteliai viešpatiai niekieno nekontroliuojami yra tautininkai, tai jie ir vagia, kiek tik jų „patriotiški“ apetitai leidžia. Jie vagia ir sako, kad tai daro tautos ir valstybės gerovei. Bet jų niekas ir nebaudžia. Ir juokai būtų, kad tautininkas baustų tautininką už vagystę, jei visi tuo „garbingu“ darbu užsiima. Štai kad ir „vargšas“ buvęs ministeris Sidzikauskas, pavogė apie 200,000 litų, dėl svieto akių jam iškėlė byla ir ką? — liko nubaustas. Teimas pripažino jį kaltu, kad tarnaudamas „mylimai tėvynei“ stambiai pinigų sumą pavogė, bet jo nebaudė, o tik patarė daugiau nebevogti per tris metus. Toliau, žinoma, vėl galės būti ministru ir vėl vogti“.

Tai ve kokia „garbiuga“ Lietuvos tautiška valdžia ir „gražiai“ šeiminkauja be seimo, net miela... Rodos, tik džiaugtis lietuviams reiktų ir garbinti tą smurtininkų ir vagių šaiką. Na ir giria ją visoklo plauko „patriotai“, kurie tiktai galvoja apie vagystes.

Kas jiems daugiausia rūpi

Mačiulio organas „Lietuvis“, savo paskutiniame numery praneša, kad jo (Mačiulio) suorganizuota iš pustrėčio nario „lietuvių sąjunga“ laikė labai svarbų posėdį, kuriame tos sąjungos atstovai tarėsi „svarbiais“ reikais. O kokie tie svarbiausieji klausimai buvo, tai rašo „Lietuvis“:

„Vienas iš svarbesniųjų klausimų, kurie buvo posėdyje svarstomi, tai Naujų Metų sutikimas“.

„Svarstyta keletas ir mažesnės reikšmės klausimų...“

Taigi, „lietuvių sąjunga“ pats ošiausias klausimas yra — suruošti balių

BALSAVIMAI SOVIETU RUSIJOJ

Telegrama iš Maskvos praneša, kad Sovietų Rusijoje netrukus įvyks kongreso rinkimai, kuriuose dalyvaus apie 90 milijonų žmonių, Sovietų Rusijos piliečių. Išrinkti atstovai į kongresą nuvažiuos į Maskvą ir ten rinks Sovietų Rusijos vykdomąjį komitetą.

Kiekvienoje valstybėje, kur tik yra daromi bile koki rinkimai, visuomet jie būna slapti ir tiesioginiai. Savame aišku, kad per rinkimus neapsieima ir be suktybių, papirkinėjimų ir kitokių būdų balsų gaudymo. Bet vis dėl to balsavimai būna slapti ir tiesioginiai; šalies gyventojas slaptai pats meta balsavimo kortelę už savo pasirinktą sąrašą, partiją, kandidatą. Sovietų Rusijos balsavimai visai skirtingi. Ten balsavimai yra vieši. Sovietų piliečiai balsuoja rankos pakėlimu, taip kad labai lengva sukentroluoti kiekvieną balsuotoją už ką jis balsuoja. Tai tokiu balsavimu bus renkami ir atstovai į Sovietų kongresą.

Kiekvieno atskirom kaimo gyventojai susirenka į savo sueigas ir renkų pakėlimu išrenka iš kaimo atstovus. Išrinktieji kaimų atstovai, kurie priklauso vienam valdžiui, visisi suvažiuoja ir jau renka, taip pat rankos pakėlimu, valdžiaus atstovus. Valdžiose išrinkti atstovai važiuoja į apskrities miestą ir ten renka apkrčio atstovus. Apskričių atstovai jau vžiuoja į gubernijų miestus ir renka gubernijos atstovus. Gubernijos atstovus rinkti eina ir darbiuinkų išrinktieji atstovai. Ir kuomet jau persisijoja atstovai nuo kaimų iki gubernijų, tada jau išrinktieji atstovai gubernijose važiuoja į Maskvą ir, taip vadinamą, kongresą.

Aišku, kad tokiuose rinkimuose, kokie vyksta Sovietų Rusijoje, negali pasireikšti laisva rinkimo valia; jis yra suvaržytas. Kuomet jau susirenka gyventojai rinkti atstovų, tada komunistų partijos atstovai pateikia susirinkusiems kandidatų sąrašą ir liepia pakelti rankas, kas balsuoja už patiektą sąrašą. Balsus suskaito ir tuojau liepia kelti rankas, kas nesutinka su tuo sąrašų. Be abejo, nesutinkančių neatsiranda. Kaip gi žmogus gali balsuoti prieš valdžios patiektus kandidatus akivaizdoje valdžios atstovo. Juk už mažiausi pasipriešinimą prieš valdžios norus gali žmogus smarkiai nukentėti; dar ko gero, gali būti apšauktas „kontr-revoliucionierium“. O tokie kontr-revoliucionieriai Sv. Rusijoje neglostomi.

Tai taip „ubalsuoti“ atstovai į kongresą, vyksta Maskvon. Ten jų susirenkama keli tūkstančiai. Atrodytų, kad tie kongreso atstovai Mkskvoje jau gali elgtis savarankiškai ir savo nuomonę

reikšti, bet šokius tokius sprendimus daryti. Anaiptol, ne. Tas kongresas tikrumoje yra masinis mišingas, i kurį jau ateina stambiausi bolševikų šilai pasakyti prakalbų. Suvažinę atstovai tik klausosi tų prakalbų ir ploja rankomis, kalbėti jie njeo nekalba. Toliau būna perskaitomos kelios rezolucijos ir atstovai vėl turi ploti rnkomis.

Po visų tų ceremonijų ateina svarbiausias „kongreso“ darbas: vykdomojo komiteto rinkimas. Komiteto sastatas jau būna numatytas iš anksto ir bolševikų vadai jį perstato tik kongresui patvirtinti. O kongresas jau iš anksto išrinktą komitetą tvirtina delnų plojmais.

Po šitos svarbiausios ceremonijos, patvirtinimo komiteto, kongreso atstovai jau neturi ką daugiau veikti, jie važiuoja namo. Pasilieka tik vykdomasis komitetas, kuris susideda iš kelių narių. Vykdomojo komiteto uždavinys yra — išrinkti valdžią, vadinamą „laudies komisarus“ ir tyrinėti kokius įstatymus valdžia leidsia.

Visi laudies komisarai, kaip: karo, pašto, švietimo ir tt. sudaro kabinetą, kurio prieiknyje stovi komisarų tarybos pirmininkas. Kabinetas turi vykdyti tik įstatymus bet S. Rusijoje jie ir leidsia įstatymus ir įvairius dekretus.

Tačiau ir šioji komisarų taryba dar nėra tikroji valdžia. Jų veikimą kontroliuoja kumunistų partijos politinis biuras, o tą biurą kontroliuoja komunistų partijos generalinis sekretorius Stalinas. Taigi, visa valdžios galia sueina į Stalino rankas, jis turi daugiau galios už visus komisarus, kongresą ir vykdomąjį komitetą.

Kiekvienoje laisvoje valstybėje balsavimai yra daromi, kad patirti žmonių valią, kad duoti gyventojams laisvai balsuoti už tą kandidatą, kurį jis nori, jo nevaržant. Bet sovietų balsavimo sistema sutalyta taip, kad darbininkai ir valstiečiai negalėtų savo valios pareikšti. Tai nėra jokie rinkimai, o tik rinkimų komedija, kokios esti fašistinėse Šalyse.

Ar reikia Vokietijai karo, isigyti naujoms žemėms?

„Mercure de France“ deda įdomų generolo Clamet-Grandcourt straipsnį, kuriame generolas griaua vokiečių taze, kad vokiečių tautai yra per mažai žemės ir kad jai reikia ieškoti naujos teritorijos rytuose. Autorius operuoja pa-

čių vokiečių daviniais ir įrodo vien priešingai. Jis sako, kad Vokietija turinti dar 60,000 kv. kilometrų žemės, kuri gali būti kultivuojama, bet iki šiol dar nėra išnaudota. Apie tai žino Vokietijos vyriausybė, nes organizuoja 280,000 vyrų armiją pelkėmis nusausinti. Kiek dideli yra šie numatyti darbai, liūdija tai jog jie bus galutiniai baigti tik po 15 metų.

Milžiniški pelkių plotai yra vien Vokietijos šiaurėje, bet ir pietuose apie Miuncheną. Tose srityse, vokiečių kultūrtechnikų apskaičiavimu, nusausinimo būdu galima įgyti 22,500 kvadr. kilometrų žemės. Šios žemės įsigijimas kaštuotų 2 milijardų markių ir kartu būtų suteikta darbo per 15 metų 35,000 darbininkų.

2 milijardų, pasak autoriaus, yra gana didelė suma, bet vis dėl to esą nekai palyginti su tomis išlaidomis ir nuostolimis, kuris pareikalautų uors ir nedidelis paplatintumui teritorijos karas.

Jūrų pakraščiuose Vokietija taip pat turi daug pelkėtų pievų plotų, kurie regulieriai užliejami jūros ar apių žiedų vandens. Šie plotai gali būti irgi paversti į derlingas žemes kanalų sistemos pagelba. Šiaurės jūros pakraštyje, sujungiant tvenkikiais Frizų salas, tarpusavyje ir su pakraščiu, galima iš jūros atkaribti plačią teritorijas olandų pavyzdžiu. Šiuo būdu kultivuojamos žemės plotas galima padidinti dar 24,000 kvadr. kilometru.

Be to, Vokietijos smėlynai galima paversti derlingais laukais ir daržais, kurie dar duotų apie 11,000 kvadr. kilometrų derlingos kultivuojamos žemės. Vokiečių kultūrtechnikai jau yra pruošę projektą Prūsų mariom ir kt. toms nusausinti. Šių projektų realizavimas duotų apie 300 kv. kl. dirbamos žemės. Iš viso tokiu būdu Vokietija gali gauti apie 60,000 kv. kl. derlingiausios žemės. Ir tą milžinišką plotą Vokietija gali įsigyti be kraujo praliejimo, o tik darbu dar dabartinės kartos motu. Tai susidarytų didesnė u Belgiją, Olandiją, Šveicariją, Daniją, nepr. Lietuvą, Estiją teritorija.

Taigi, vokiečiams nesą jokie prieštastai kalbėti apie reikalingumą įgyti naujus teritorijas sienom praplėsti karais, jei dabartiniu metu Vokietijoje tiek daug dar neišnaudotos žemės.

Priimant dėmesin Vokietijos sąlygas, kad 1 kv. kl. gali apgyventi 100 žmonių tai Vokietija dar gali be jokio vargo sutalpinti be jokio vargo 6,000,000 žmonių. Tai sudarytų 20 metų gyventojų prievuigi.

Taigi, vokiečiai dar 20 metų gali ramiausiai gyventi „dabartinėje“ Vokietijos teritorijoje ir jiems vietos užteks.

Spaudos darbininkų kova Urugvajaj

Urugvajaus sostinėj, Montevideo, jau daugiau kaip trys mėnesiai yra terorizuojami reakcinės Terros valdžios laikraščių spaustuvų darbininkai ir tie, kurie jiems pritaria, vien už tai, kad spaudos darbininkai nesutinka panaikinti savo profesijos sąjungą. Spaudos darbininkus parėmė jų kovoje laikraščių pardavinėtojai paskelbdami streiką. Prieš darbininkus susijungė visa buržuazinė spaudos galia: ir tie, kurie palaiko „reformatorių“ Terra, ir tie, kurie nėra prieš jį kovojo ir nėjo į paskutines parlamento rinkimus, Pažymėtina, kad konflikto priežastimi buvo rimčiausias opozicinis laikraštis „El Dia“ ir jo atrojji laida „El Ideal“. Mat šio laikraščio administracija nors ir yra turtingiausia bet į darbiuinkų reikalavimus pazelė jiems algas tiek kiek kitų spaustuvų darbininkai gauna, atsakė lokautu. Tuo mi ir prasidėjo konfliktas. Dėl streikojančių kelių šimtų darbininkų parlamentas irgi turi „darbo“ daro nepaprastų posėdžių, leidžia laikraščių redakcijų gynimui įstatymus, uždraudžia įvairių laikraščių iš Argentinos ir kitur, įskaitant areštuoti ir grūsti į kalėjimus streikojančius laikraščių pardavėjus, apsaugoti „kazionos“ spaudos kioskas glaudniau policija saugo streikaužius, kuriems redakcijos gerai apmoka. Pačiame mieste

(Pabaiga 6-tam pusl.)

VILLA PAULISTA
ITAQUERA E.F.C.B. 30 MIN DE S. PAULO
PUIKUS KLIMATAS GERAS VANDUO 30 TRAUKINIŲ KAS DIENA

NUO 300 rs. MTR. ILGAM ISSIMO KEIMUI
BE INE SIMO TEL. 2-7781

SOC. ITAQUERA LTDA.
ESCR. R. S. BENTO, 7 - ESCR. DE VENDAS EM ITAQUERA

Sios kompanijos nėra vienas agentas nėra įgaliotas daryti pakvitavimus

ir su tautišku krupniku sutikti Naujus Metus.

Jeigu jau svarbiausias posėdžio klausimas yra balio ruošimas, tai kokie klausimai yra antrašiniai?

Mačiulio „lietuvių sąjunga“ gali

baliavoti, nes ji turi iš ko kelti balius. Jeigu nebus iš ko, tai padės DULR-as. Juk toji pati „lietuvių sąjunga“ pasivino ir Mokes mokyklos pinigus prisijus iš Lietuvos.

Mirtis - jaunystės globėja

Keistas ir neįtikėtinas gali atrodyti pasakymas, kad mirtis yra jaunystės globėja! Tačiau giliau tą klausimą panagrinėję, įsitikinsime, kad iš tikrųjų, taip esama.

Šiaip žiūriant, mirtis atrodo žiaurus reiškinys. Ypač žiaurus tada, kai netenkama brangaus ir artimo žmogaus. Bet pažvelkime giliau į tą dalyką.

Kas yra žmogus gamtoje? Tai mažytis lašelis, vos pastebima dulkė. Ir todėl visi gamtai vieno žmogaus mirtis negali turėti didelės reikšmės. Gamtai vistiek ar žūsta viena žolytė, ar koks vabalėlis, ar žmogus. Ji nepripažįsta nei vienam savo gyvam padarui pranašumo prieš kitus padarus. Šitaip galvodami, visą žmoniją galime prilyginti didžiuliam šakotam medžiui, kurio lapus sudaro atskiri žmonės. Seni lapai nukrinta. Juos pakeičia nauji žmonijos medži del to pasilieka amžiai gyvas. Tik mirties dėka gamtoje klesti nuolat žaunystė, tik todėl gamta visados vylyjanti savo nebūkančių spalvingumu. Kaip rūpestinga šeiminiškė uoliai saugo savo daržą nuo piktžolių, taip ir mirtis gamtoje uoliai ravi piktžoles — silpnus, liguistus organizmus. Jei visa tai, kas gimsta, paliktų gyventi, tai pasaulis būtų pilnas paliegių, apsigimėlių ir mažaverčių organizmų. Nesveikieji organizmai savo gausumu nuodytų gyvenimą tų, kurie jauni, pilni jėgų, kurie gyvenimui duoda tikrąjį pulsą. Tada gyvenimas būtų sunki našta ir neatrodytu toks spalvingas.

Vien iš to, kas čia pasakyta, yra aišku, kad negali būti rūpestingesnės jaunystės globėjos, kaip mirtis. Tiesa, pasitaiko, kad ir jauni organizmai pasitaurčia iš gyvenimo, kad ir juos kartais mirtis sudoroja. Bet tai yra išimtis, be kurios neapreina nei viena taisyklė.

Kad dar labiau įsitikintome mirties reikalingumu gamtoje, pažiūrėkime, ką tu klausimu sako statistika.

Pirmiausiai atsaikysime į klausimą, kas gi būtų, jei visa tai, kas gimsta, nemirtų, o liktų gyventi?

Didžiausiu veislumu pasižymi daugelis mikroskopinių organizmų, t.y., įvairios bakterijos. Bakterijos veisiasi ne taip kaip aukštesni laipsnio gyvūnai. Jų negimdo motinos ir iš kiaušinių jos nekyla. Bakterijos veisiasi skilimu pusian.

Imkime mažiausią bakteriją, kurių 1,000 gali sutilpti ant vienos spilkutės galvelės. Viena tokia bakterija, kas valanda skildama pusiau (yra bakterijų, kurios prie tinkamų sąlygų dar greičiau veisiasi), per 10 valandų pavirstų 1024 bakterijomis. Taigi, užimtų vieno milimetro plotą. Besiveisdamos tokiu pat greičiu per 100 valandų šios bakterijos viratų tokia mase, kad visas žemės kamuolys jų kūneliais būtų apdengtas 20 centimetrų storu sluoksniu!

Aukštesnio laipsnio gyvūnai, nors ne taip greitai veisiasi, bet vis tik užpildytų žemės paviršų labai greitai. Vadinasi atsinaisytų jų tiek daug, kad negalėtų išsimaitinti ir išsitemti energjos. Kaikurie mokslininkai yra sudarę apskaičiavimo lentele, koki organizmai ir per kiek laiko užpildytų žemę. Štai tie apskaičiavimai: dvi bakterijos (vyriškos ir moteriškos po vieną) užpildytų žemę per tris paras, 2 valandas ir 3 minutes; pora traušių — per 20 metų; 2 žmonės — per 120 metų; 2 dramblių — per 2000 metų. Taigi, matome, kad het kuri viena organizmų rū-

šis, palyginti, trumpu laiku, galėtų užpildyti žemės paviršų tiek, jog kitos rūšies organizmam nebeliktų nei trupučio vietos.

Nuo viso to saugoją mirtis. Ir jei nebūtų mirties, tektų ją išgalvoti, nes prieinagu atveju, visas žemės rutulys apilptų storu gyvybės sluoksniu. Jei taip neatsitinka, turim būti dėkingi mirčiai, kuri be poilsio, dieną ir nakti darbuojasi gyvybės spalvingamio darže. Iš viso, kas čia pasakyta, manau, yra gana aišku, kokia jaunystės globėja yra mirtis. Ji daugeliu širdies skausmų mums pridaro, išplėsdama brangius žmones, bet vis tik turime būti jai dėkingi už tą gerą darbą, kuri ji atlieka gamtoje. Seną griaudama, ji kūrta naują, ir taip gyvybė visada eina neatkirtama nuo mirties.

„KELEIVIS“

BEDIEVIO MIRTIS

Plėšosi uždamas vėjas, rudenio vėjas ties langu. Mušta bedievis siūvėjas, koikdamas žemę ir dangų.

Siūvo visiems jis vienodai; kunigai, vaigai ir bernai. Akyse darosi juoda, slystant iš po gyvenimo sparno.

Kas buvo gyvenimo lobo? Bėga jaunystės šėšėliai... Gimčijas bobos dėl grabo; rauda vaikai mžutėliai.

Aušta, ir žvaigždės jau blęsta. Rausta rytuose pazaras. Moterys zvakių pridesto, kitos dėl kunigo baras.

Pikta, kai siūlo per jėgą, kuniga, poteriūs, kryžių. O paskui rėkdamai bėga, kad eretikas sugrižo.

O, jeigu jis dar galėtų, karią iš patalo kieta keltis, tai žirkles žvangėtų kovai dėl naujojo svieto!

Todėl ir kaita siūvėjas, laisvės numirt kad, neduoda. Būtu taip gera, kad vėjas lydi į nežinią juoda. Stasys Binda.

„Liet. Aidas Brazilijoj“ iki galo metu kėsuoja 2S. Nevėluokite atnaujinti prenumeratą.

TABAKO ISDIRBINIU FABRIKAS „VERA CRUZ“

Rua da Mooca, 458 - 460 Teleph. 9-1139 — S. PAULO FERREIRA & CIA.

Démesio!

Ponai rūkytojai, mes turime didelį pasirinkimą palaido tabako visokių rūšių, cigaretamų papiruo, ir kiltą, kas reikalinga rūkytojui KAINOS NEGIRDĖTAI ŽEMOS

Villa Zelina

Jau yra reguliarus autobusų susisiekimas su Villa Zelina, išėjimas nuo Seno Merkado prie gatvės 25 de Março. Autobusai reguliariai veiks nuo 6 val. ryto iki 23 val.

Autobusai išeina nuo Seno Mercado per Av. Rangel Pestana — rua Piratininga — rua da Mooca — avenida Presidente Wilson iki Praça Villa Zelina iš čia iki São Caetano.

Kaina šiandienais iki Villa Zelina \$300, sekmadieniais ir šventadieniais \$400. Šiandien pat pasirinkite sau sklypą pagal seną kainą, kur eina autobusai. Démesinis mokėjimas nuo 30\$000 be palūkanų. Informacija: Rašinėj Praça Antonio Prado, 3 sobr. nuo 2 iki 5 val. Vietos agencijoj — Av. Zelina, 33 KARLOS KORKISCHKO

Europos karo pabaiga

Lapkričio 11 dieną sukako 16 metų, kaip buvo pasirašytos karo pabaigos sąlygos su vokiečiais. 1918 metais, lapkričio 11 dieną iki 11 valandos francūzų vokiečių fronte darėjo smarkūs mušimai. Armotos, kulkosvaizdžiai ir šautuvai iki 11 valandos sėjo mirtį ir guldė jaunus francūzų ir vokiečių vyrus su sudraskytomis kūnais. Bet lapkričio 11 dieną išmūšus vienoliktai valandai, sutrimtavo trimitas ir visuose karo frontuose nutilo bėsi mirties muzika, kuri per keturis metus grojo visame Europos žemyne. Tą dieną buvo pasirašytos karo pabaigos, Vienos francūzų generolas, Veiganas, aprašo, kaip buvo tos karo pabaigos pasirašytos.

Katastrofinis vokiečių armijos traukimas tęsėsi jau kelias savaites. Vienintelė priemonė vokiečiams išlikti gyviems, tai prašyti taikos. Vokietijos kanceleris, gavęs sutikimą iš Hindenburgo, spalio 6 d. telegrafavo Amerikos prezidentui Vilsonui, prašydamas padaryti pailubas. Per mėnesį laiko pailubų sąlygos buvo pruoštos. Tuomet, Francijos karo vadas maršalas Fošas, pranešė vokiečių karo vadovybei, kad lapkričio 7 dieną francūzai įsies vokiečių pasiuntinius tartis dėl karo pailubų. Fošas nurodė vokiečiams, kuriuo keju jie turi vykti pas francūzus ir kuriuo vietoje vokiečių pasiuntiniai bus sutikti.

Maršalas Fošas įskė įmatis priemonių kad būtų palengvintas perėjimas per francūzų frontą vokiečių atstovams. O Francijos įgalotinis Burbonas-Biusė išvažiavo pasitikti vokiečių pasiuntinių. Kelias buvo suardytas, vokiečiai norėdami sūaikyti francūzų smarkų puolimą, daro viokias klūtis ir viską pakeliam progdina.

Zinia apie karo pailubas žėjo greitumu perlėkė visuose apkasuose. Vienas vokiečių pulkas nutarė, kad kuras jau baigtas, išėjo iš tranšerų. Francūzai tuojuo tą pulką apsupo, nuginklavo jį ir paėmė visus vokiečius nelaisvėn. Greitame sektoriuje vienas francūzų generolas nutarė, kad dar per anksti kalbėti apie taiką ir smarkų ugnį atidarė į vokiečių pozicijas, kur pakloje nemaža vokiečių.

Vokiečių pasiuntiniai pervažiuoja francūzų frontą. Pasigirsta trimytų balsas nusotai šaudyti ir automobiltuje pasirodo balta veliava. Francūzų sargybiniams p tiklona leidimus ir be jokių kliūčių praleidžia vokiečių atstovus lydimus francūzų įgalotinio. Atvažiavę į La Kapely, pasiuntiniai turėjo sustoti ir laukti naujo Francijos karo vadovybės įsakymo.

Vokiečių atstovai užėjo į vieno francūzų valstiečio kambaj. Ant kremo pradėjo rinktis minia žmonių. Francūzų įgalotinis Biusė prašo smalsuolių susilaikyti nuo demonstracijų, nes, sako, būtų niekšybė įždiati nugalėtuosius. Mynia tyli. Kuomet jau buvo gautas įsakymas vykti toliau į Ternė iš, minios pasigirsta balsai ironiškai pašiepianti vokiečių delegaciją: „Nach Paris!“ Nors tuo francūzai pasityčiojo iš vokiečių, kurie karo pradžioje puolė Paryžių.

Delegacija pravažiuoja visikiai suaukintą francūzų miestą. Vokiečių delegatas Ercbergis klausia: kas čia, kodėl čia nėra namų? Francūzijos įgalotinis atsako, kad čia buvo miestas, bet vokiečių kareiviai suaukino jį repalikdami akmenio ant akmenis. Ercbergis sukauo dantis ir nieko neatsakė.

Atvykus vokiečių delegacijai į nurodytą vietą, išėjo juos sutikti maršalas Fošas. Patikrino jų įgaliojimus ir paklausė ko nori atvykę delegatai. Ercbergeris atsakė, kad jie nori susipažinti su sąjungininkų pasiūlymais. Fošas išdidžiai atsakė, kad jis neturi jokių pasiūlymų. Tada vokiečių delegatai perskaito Fošui Vilsono taikos tekstą ir primena jam, kad jis turis teisę paskelbti pailubų sąlygas. Tada Fošas jiems įpasuko: „Turu teisę paskelbti tas sąlygas, jei jūs prašote pailubų. Ar jūs prašote pailubų?“ — sausu tonu klausia Fošas.

Taip, mes prašome pailubų, — atsakė vokiečių delegatai. Tada parakaitomai pagrinđiniai to dokumento punktai. Kiekvienas žodis buvo mirties tylos lydimas. Vokiečių delegatų veidus iškreipė kančios ir akys rodosi ašaros. Nes kiekvienas to dokumento punktus lyg mirties kilpa nėrė ant Vokietijos Vokiečių delegatui su šeromis pasakė, jog pasirašant šį dokumentą, geriau sukant mirties sprendimą Vokietijai, gal ranka nudžiūti. Bet vis dėl to visi punktai buvo pasirašyti 11 lapkričio ryte. Ir tą pačią dieną buvo nutarta nutraukti visus karo veiksmus.

Iki 11 valandos visk s buvo kaip ir seniau. Žemėje sproginėjo patrankų šoviniai, kulkosvaizdžiai dainavo savo mirties dainą. 10 val 45 min. abejuose frontuose smarki patrankų ugnis griaua namus ir kloja žmones. 10 val. 57 mu. abejuose pusėse kulkosvaizdžių lietus visu smarkumu sėjo mirtį.

11 valand! Sutrimtavo trimitas. Tai ženklas sostabdyti karo ugnį. Iš abiejų frontų pusų paipilla francūzų ir vokiečių kareiviai iš apkasų. Francūzų kariuomenė dainuoja Marselietę ir eina į vokiečių pusę. Juos pasitinka vokiečių kareiviai. Vieni kitus sveikina. Tai — pabaiga.

—DÉMESIO—

«L. AIDAS BR.» galite gauti:

Aido spautuvėj — rua da Mooca 424.

Rusų valstinėj — av. Paes Barros Luz stoties kioskoj, Rua José Paulino ir Couto Magalhães gatvių kampo kioskoj, Lietuviškoj valstinėj — rua José Paulino, 109.

Krautuvėj „Vilnius“ r. Prates, 12 Krautuvėj „Kaunas“ — rua Carmo Cintra, 32.

Ant Vila Anastacio visuomet galima gauti „L. Aidas Br.“ nusipirkti Lietuviškoj krautuvėj. Krautuvėj ant Sant' Anna rua Voluntarios da Patria 54.

Santos mieste prie gelžkelio stoties kioskoje.

Prie Centralinio pašto durų ir kampo kioskose ir pas išnegiotjus kiek vienam miesto rajone ir priemiesčiuose, kaip Mooca, Belém, Villa Bella, Villa Anastacio, Lapa, Villa Zelina, Villa Alpina ir kitur.

Lietuv. krautuvėj — ru. Voluntarios da Patria, 59.

«L. Aidas Br.» galima gauti ant Largo da Sé prie, bondės Villa Prudente sustojimo vietoje.

Gerhard Seger

Vertė: V. KAUNECKAS

Rudasis Pragaras

(Vaizlas iš vokiečių koncentracijos stovyklos)

(Tąsa iš 45 nr.)

daug daugiau, nei kaip žmoniškumo; neteko — kur kas daugiau už pačią menkiausią atodairą; brutališkumas, linkimas belaisvius kankinti žymiai, žymiai labiau išplitęs, negu paprastas valdininkiškas korektiškumas. Bet, pagaliau daugelis SA žmonių nėra tokie vien tik dėl savo blogų asmenišku palinkimų: juos veikia — ir tai yra daug blogiau — planingas auklėjimas muštynėmis ir žmogžudystei, kurie nacionalsocialistų judėjime yra plačiai praktikuojami. Jeigu pats to judėjimo „vadas“ šlovina bei siūlo žmogžudystę. Potempojė siūnia sveikinimo telegramus sužvėrėjusiems žudikams, kurie penkiese mėgėdama žmogui jo motynos akivaizdoje batų kulomis sulaužė gerklę, jeigu taip elgiasi „vadas“, taip turi elgtis „vedamieji“ jeigu ne taip, kaip jie su mumis nevieną šurpią naktį yra elgęsi Oranienburgo stovykloje? Jeigu tame sąjudy bet koks žmoniškumas, yra vadinamas pašėpiamai „supuvusi humanizmu“, jeigu poetų ir filosofų šaly budelio kirvis yra tapęs valstybės simboliu, tai ar gali kitoks būti hitlerininkų šturmo būrių jaunimas, negu jis yra Oranienburgo stovykloje?

Akmeniniai karstai

Be šėioliktosios kameros, blogiausias dalykas Oranienburge — tai karceriai. Pradžioje tam tikslui buvo skiriamas dvi buvusio fabriko džiovyklos, juo domis dar iš ano meto sienomis, su gniužte sienų pakreikų ant cemento oslos. „Šviesa“ ir „oras“ i tas celes tegalėjo iėti tik pro dvi nedidelės skylutes duryse. Iš bėdos čia galėjo tilpti trys keturi žmonės, tačiau kartais per istisas dienas ir naktis ten būdavo sukimāta iki 14 žmonių. Iš karcerių teisėsdavo tik trumpam laikui rytą, pietų metu ir vakare pavalgyti, po vieną kartą dieną ir naktį atlikti savo reikėliui, be to keltai minučių loisdavo pavaiškėti pirmajam kieme. Į tą karcerį komendantas kišdavo bi kokta proga, kaltinamojo pasiteisinimų jis dažnai visai neklausydavo, kišdavo, destis nuotaka, tai trumpesniu, tai ilgesniam laikui. Kai kurie belaisviai yra tokiam urve išėdėję be palovos iki puspenktos savaitės.

Tačiau šitokios karcerių rušies komendanto sudizini dar neužtek, nes jei atsitikdavo, kad celės nebuvo pripildytos, tai nubastieji belaisviai galėdavo naktį miegoti, atsiguč ant nuogų grindų. Čia buvo dar per daug humaniškumo. Tad spalį mėnesį komendantas paliepė padirbti kitokius karcerius. Jie buvo iš gryno cemento, o grindų plotis buvo 60x80 centimetru, vadinasi ten galima buvo tik stūčiam stovėti. Ne vienas belaisvis atvykęs stovykloje ir sumuštą, turėjo po to keliauti į vieną kurių stovimųjų karcerių ir grįžo iš ten kruviomis kojomis.

Iš tikrųjų, tas šurpus stovyklos komendanto išradimas buvo ne kas daugiau, kaip stovimas karstas. Erdvėje su grindų plotu 60x80 centimetru tegalima tik stovėti išsitiesus. Nors truputi sulenkti sąnarius, kurie jau po trumpalaikio pradeda stirti, negalima. Tos stovimos dėžės — tai gryna žiaurios viduramžių kankintojų fantazijos kūrinys. Belaisviai, kurie ten buvo uždromi, yra praleidę šurpius valandas, neapsakomu kankinčių naktis. Esi uždarytas į komentinį karstą, negali nė vieno sąnario pajudinti, jauti kaip tavo sąnariai iš apačios palengva ima stiangti, sopėti, keliai ilgiau neišturėdami sulinksta, atsidaždami į mūrą; neturi kur padėti rankų, nežinai kaip dar ilgiau bestovėsi; o čia dar tavę ēda begalinę dvasios kankia — mintys grežte grežia galvą, neturi kito troškimo, kaip tik — žaliu iš to baltaus cemento karsto; didėjantieji uždaryto, bėsi blaškacio kūno skausmai, išspaudami apmaudo, nužeminimo aia-

ras akyse, vis didina pašėlusi slėgimą galvoje nuo susitelkusio, stuksinčio smilkinyse kraujo — tai pragaras, ir kas tą pragarą išrado, nėra žmogus.

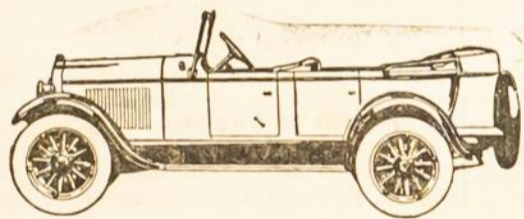
Į tuos karstus žmonės būdavo uždaromi daugelii valandų. Belaisvi atgabena stovykloje, nes jis pasakęs ką nors kritiška apie poną Hitlerį. Jį sumuša taip, kad išties dvi savaites dar matyti mėlynės aplink akis; tuomet jį uždaro 14 valandų — keturiolika valandų — į kurį nors tų stovimųjų karstų. Išstovėjęs dvi valandas, belaisvis apgraibo, jeigu jis iš viso dar gali judėti, sienas — ar neris kur užnerti nosiā iš kurios, iš kurios jis padaro kilpą. . . Keturiolika vkladų išstovėti įprastam tarp cementinių sienų — tai žmogų ima vesti iš proto.

Bet keturiolika valandų — tai dar maza. Belaisvis Neumanas išbuvo uždarytas karste — aštuonias para: 192 valandas! 192 valandas! Jis išėjo, virste išvirto, su beprotiška skaudančiomis istinusiomis kojomis, iš kelių sunkėsi kraujas nuo brūziavimo į cementa — šurpas ima!

Tatai vadina Oranienburge „bausme dėl disciplinos nesilaikymo“, kurią komendantas skiria pačia menkiausia proga ir visai savvališkai.

O dabar tegu skaitytojas sau dar kartą įsivaizduoja visą čia nupieštą Oranienburgo stovyklos reginį ir sujungia tai su pačia svarbiausia mintimi, kurią tiesa, iki galo galvoti beveik negalima: visa, kas mums Oranienburgo stovykloje yra nutikę ir kas ten dar ir šiandien nutinka, daroma nekaltiems, istatymais eiaant nekaltiems žmonėms! Jeigu kas nors bent kaip nusikalsta istatymais, prieš tą sudaroma byla, padaroma (Bus daugiau)

„NAUJIENOS“

Rua Anhangabaū 168-c kampas rua da Cantareira S. Paulo

Lietuvos Naujienos

Lietuvos vyskupas laimina kazokus žygius.

Lietuvos stačiatikių vyskupas Eleferijus gyvenantis Kaune, pasiuntė palaikinią vaziuojantiems iš Francūzijos į Paragvajų rusų kazokams emigrantams. Vyskupas Eleferijui vadina kazokus „Kristų mylinčią kariuomenę“.

Šulinį valant užtroško 2 vyrai

Klaipėdos apskrity, Standijų kaime, šiomis dienomis ūkininkas Kapustas valė vienuolikos metrų gilumo šulinį. Ta proga jis sumanė šulinį pagilinti. Jo bernas su kaimynu Jakužaičiu traukė išvalyto dumblo žemes. Baigiant darbą juodu pastebėjo, kad bernas Augūtas sukniubo. Ūkininkas pamano, kad jį žemė užgriuvo. Jakužaitis virve nusileido į dugną suteikti pagalbos, tačiau ir jis dugne sukniubo. Likęs vienas ūkininkas Kapustas bėgo pas kaimynus pagalbos ieškoti. Tuojaus paskambino Klaipėdos gaisrininkams, kurie iš Klaipėdos atgabeno dujų kaukę. Gaisrininkai abu nelaimingusius ištraukė dar su mažais gyvybės požymiais, tačiau jų atgaivinti jau nebepavyko. Gydytojas nustatė, kad jie abu nusiauodijo požeminėmis dujomis. Jakužaitis buvo susipratęs lietuvis ūkininkas, dar prieš karą voliai dalyvavęs lietuviskose jaunimo organizacijose.

Tauragės kalėjime paskalbe bado streiką

Šiomis dienomis Tauragės policija pasodino trims paroms kalėjiman pilietį Norgėą už tai, kad jo kiemas buvęs nešvarus. Norgėla, atlikdamas bausmę areito namuose, paskelbė trijų dienų bado streiką, kaip protestą prieš tokį miesto burmistro p. Voldemaro ir nuovados viršiniuko žygį. Badaujantį aplankė apylinkės teisėjas p. Orvidas. Korrespondentui p. Norgėlas pareiškė, kad grieš tai protestuosias prieš tokios policijos

NEUŽMIRŠKITE

įsigyti sau profesionalo bei mėgėjo inferio knygutę Kreipkitės pas profeturo pripažintą

MANOEL GRAGNANO

SIUVYKLA

ESTAN

Lietuviai — vyrai, ponios, panelės! norėdami palaikyti savo elegantiškumą ir sutaupyti savo sunkiai uždirbtus pinigus, kreipkitės į Stasio Šlikto siūvyklą. Tai vienintelė, kuri dirba už prieinamas kainas ir atsako už darbą. Ten pat yra specialus skyrius moteriškiems rubams, ypač paltams ir kostiumams

Rua da Conceição, 79-a. S. Paulo. Prieš Luz stotį.

Dingo amerikonas su 55.000 dolerių

Kaunan anadien atvyko iš Zomaitijos vienas amerikonas lietuvis su žmėna. Vyras atsiskyręs nuo žmonos prieš piet buvo užėjęs „Spaudos Foadn“, o paskui dingęs. Žmona šaukusi kriminalinės policijos pagalbos, kad padėtų surasti vyrą. Amerikonas Kaunan atsivežęs iškeisti 55,000 dolerių. Žmona mano, kad galėjęs jos vyrą kas nužudyti. Amerikiečio dingimas aiškinamas.

Veikiausiai jį pasigavo kur nors Kauno „panelės“.

Kuomet Antanas Smetona Kauno kalėjime sėdėjo

Ne prieškariniais laikais, bet jau nepriklausomoje Lietuvoje dabartiniam Lietuvos prezidentui Antanui Smetonai teko kalėjime sėdėti. Kas dedasi laisvėje, kalėjimams ne visuomet paslaptis. Jie dažniausiai viską žino. Tad sužinojo, kad yra areštuotas ir pirmasis Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, tada laikraščio „Lietuvio“ redaktorius. Tai buvo 1924 metų rudenį, dar nenubėrusi nuo kaštų pageltusių lapų.

Antaną Smetoną atidavė į Kauno kalėjimo ketvirtą skyrių berods, 70 kamera. Atidavė pats kalėjimo viršaininkas Štabas, ir vienas valdininkas. Kamera buvo nedidelė. Joje gyveno tik vienas kalnys, lietuvis B, nuteistas, rodos, už valdiškų daiktų pražūdytą karo metu. Tačiau to kalnio nusikaltimas buvo nevias aiškus. Visi tą kalioj gerbė ir net pati prokuratūra jį laikė doru žmogumi.

Smetona savo kameros draugą pasveikino:

- Tai čia tik mudu dviese?
- Taip, — atsakė kalnys.
- Mūsų skyriaus dury laisvos.

Jeigu nuobodu, galime ir po koridorių pasivaikščioti.

Rytojau dieną visuose skyriuose pasidarė didelis judėjimas. Motorys, penktasis ir politinis skyrius visokiais būdai stengėsi pamatyti Lietuvos prezidentą. Kai kurie ėmė net prašymus jam rašyti, tur būt manydama, kad jis ir kalėjime sėdėdamas gali jiems bausmę dovanoti.

Skalbeja Dobilienė, nuteista 10 metų kalėjimo už vyro nužūdytą, prieš sumužinti bausmę; pagarsėję banditės Stokas žadėjo pasitaisyti; lenkas Savickas įrodinėjo, kad jis yra įgelbėjęs daug Lietuvos kareivių ir prašė jam bausmę sumažinti. Žodžiu, visi rašinėjo jam visokius prašymus.

Antano Smetonos gyvenimas kalėjime buvo pigtas, paprastas ir neįvairus. Dieną jis skaitydavo laikraščius, įsėidavo pasivaikščioti po koridorių žvilgtėdavo į vieną kitą svetimą kamera, susipažindavo su kaliniais.

(Tai buvo prie kunigų valdžios, kuomet prezidentavo klerikalas Stulginskis. Smetona buvo Stulginskiui priešingas ir smarkiai jo valdžią per savo laikraštį puldavo. Dėl to jis ir pateko belangėn. — Red.)

Gydėsi kad vaikų neturėtų ir mirė

Mitabienės vienkemyje, besigydydama, kad neturėtų vaikų mirė jauna motaris.

Didelis gaisras Alytuje

Rugs. 22 d. apie 2 vl. ryto Nauj. Alytuje Vilniaus g-vėj, pačiame miesto centre užsidegė Kancediko dviejų aukštų mūrinis namas. Tame name buvo viešbutis gyvenamas namas, parduotuvė. Vlošbūtyje buvo sėdėję parduotuvė nejuoto gaisro ir negalėjo laiku pabėgti. Pr. Kozoska, O. Simona, apdegti, smarkiai apdegė kad nuo gaisro tyte taip A. Šaulytė šokdama iš žaidžų mirė. Smarkiai priešais iš antro aukšto išsė. Jos gyvybė pavojuj.

**DANTU GYDYTOJAS
JOSÉ LEVKOVICH**

R. Silva Pinto, 264 (ant. 46) B. Ret.
Atsivėlgdamas į sunkų laiką,
sutarė sumažinti kainas už dan-
tų gydymą ant pusės kainos, kaip
pavyzdžiui: ištraukti dantį be skaus-
mo 5\$000; plomba cidabro
purceleno 8\$000; gryno aukso
danties vainikėlis 4\$0000.
Kalbama lietuviškai, rusiškai
ir lenkiškai.

ADVOKATAS

Dr. Carlos Monteiro Brizolla
Paruošia Brazilijos pilietybės po-
pieras, veda kriminalines ir
komercines bylas.
Raštinė Rua São Bento 49,
4 aukšt. salės 332-334.

DR. H. S. MINDLIN

RUSU MEDIKAS

Vidujinių, moterų ir venerinių
ligų gydytojas.
Priėmimo val. nuo 2 iki 5 val.
Telefonas 4-5515

R. Barão de Itapetininga, 10
5 aukšt. — Salė 512

Buto telefonas: 4-0854

**FOTOGRAFAS IS
KAUNO**

GILUC

savo menišku darbu da-
ro moderniškas visokių rūšių fo-
tografijas iš geriausios užsien-
inės medžiagos papiginta kainu.
Be to, euripečiams daroma
nuolaida.
Adresas: Rua José Paulino, 118
Bom Retiro.

Priėmėjas

(AKUŠERE)

Marietta Passerini

Priėmimo valandos:
nuo 8 v. ryto iki 4 val. p. p. ir
nuo 7 val. vak. iki 9 val. vak.
Rua Silva Pinto 259
Tel. 5-3584
Bom Retiro

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja
12\$. Pinigus įsūti įvertintam laišk-
ke adresu „L. A. B.“ R. da Mo-
oca, 424.

MEDICINOS FELČERIS

Is. Garlo

Rusų Medicinos klasinės
Mokyklos su didele 25 metų prak-
tikiška ligoninėse ir klinikose, spe-
cialiai venerinių, odos ligų, tripe-
rij nanjų, š-rj minkštą pagydo lai-
kotarpiu 3-5 savaičių, sifilis uko-
lai 914 ir tt. Vidujinių, mažakrau-
lystės ir kitų ligų.
Priėmamos valandos:
Ant Villa Zelina, gatvė 14-A, na-
mas N. 9 nuo 9 val. ryto iki
1 val. p. p.
ir kiekvieną šventadienį
Priėmimo valandos ant Rua
Anhaia, 100 (Bom Retiro) nuo
3 val. po piet iki 8 val. vak.
Kalba lietuviškai ir kitomis
kalbomis

**DAKTARAS
A. JAZARA SNEGE**

(Maskvos gydytojas 1914 m.)
Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa
Vista ir 25 de Março).
Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinot, kad malonu ir pigu rūkyti neken-
ksmingose nikotinėse gilzėse, kurių mundštukuose
yra vata ir sunaikina nikotiną. Labai pigiai kaštuo-
ja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. — 4\$500,
taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 1\$000.
Persiuntimas interiooran 1000 št. gilzų — 6\$000.

BUA S. CAETANO, 208 — S. PAULO

Casa Genny

Papirosinė popiera „Paris“ 100 knygučių ir
vienas kartonas 12\$000.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobroloja Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip
antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus
dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

AIDO-SPAUSTUVĖ

ATLIEKA VISOKIUS SPAU-
DOS DARBUS

Lietuvių, portugalų, rusų, vo-
kiečių ir kt. kalbomis

Spausdina laikraščius, žurnalus,
knygas, draugijoms įstatus, nario
bilietus, vizitines ir komercines
korteles, atspausdina laiškam po-
pieriui ir vokus, atvirutes, ka-
lendorius, vestuvėms ir baliams
pakvietimus, įvairiems gerimams
rotulus atsišaukimų lapukus ir kt.

Kreipkitės į
**Aido
Spaustuve**
R. da Mooca, 424 - S. PAULO

Vokiečių fotografijų
įstaiga
„BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus
fotografijų srity. Specialybė
padidinaime, o taip pat su
dažais.
Darbas greitas, sąžini-
gas ir pigus. Vyksta į na-
mus fotografijų reikalais.
Daro iš fotografijų naujas.
Arthur Schmidt
Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576

**Vaistinė
PASSERINI**
Provizoriaus
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos
pigios. Patarnaujame ir
naktį.
Rua Dr. Silva Pinto, 267
(Bom Retiro).
Telephone 5-3584,
S. PAULO

**LABOTORIJA
MEDICINIŠKAS ISTYRIMAS**

(Nugarakaulio smegenų kraują šlaprūo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr M: KANDIA IR A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo
10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai
ir vokiškai.

LIETUVIŠKA VAISTINE

“José Paulino”

RUA JOSÉPAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga
pigiausiomis kainomis.
Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoje.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir
išmatų istyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.
Konsultorija ir gyvenamoji vieta
Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

Charutaria Central da Mooca

Isteigta 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Visokiausios rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti gilzė
ir kiti reikalingi rūkanties dalykai. Taip pat geriausios rūšies ta
bakas palaidas, pokelialis ir „corda“.
Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.
S. Paulo, Rua da Mooca, 420. Tel. 9-1264.

**Vaistinė ir kosme-
tikos sandelis**

„MUNICIPAL“

Farmaceuto
Abraomo Gorenšteino
Cheminiai produktai, įvaf-
rūs vaistai, vietos ir užsien-
inių, higieniški kvepalai.
Rua Barão de Itapeti-
ninga, 36. Tel. 4-7757.
S. PAULO

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirpi-
mas plaukų, ondulavimas Mar-
cel ir Permanente su garan-
ja 10 mėnesių, 12\$000. Ma-
nikiūras ir veido masažas
Darbas atliekamas greitai ir ge-
rai, pigiau negu kitur

Rua José Paulino, 106
APOLONIJA DEGUTIENE

Daktaras A. M. Kandia

venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v.
Analizė ligoniams nemokama
Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt.
Tel. 4-0218.
Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

**Dr. ADOLPHO TAUBKIN
ADVOKATAS**

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinė ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas
ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai
reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukšt.
Telef. 2-1629
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.

KALBA LIETUVIŠKAI

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

(Pabaiga iš 2-ro pul.)

te tikras karo stovis Raita polceja būriais jodinėja iš vieno krašto miesto į kitą. Ir tas tęsiasi jau mėnesiais. Platesnioji visuomenė simpatizuoja streikuojantiems darbininkams. Girdėtis ir ištremimų. Liko ištremtas socialistų frakcijos parlamento atstovo L. Troitnio tėvas, vien už tai, kad jis yra laikraščio pardavinėtojų Profsojungs sekretorius.

Taigi, eina žūtbutina darbininkų kova už savo kasdieninius reikalus.

P. V.

Iš Anglo Frigorifico apylinkės

Jau „Aide“ buvo rašyta, kad gyvulių mūvykla Anglo Frigorifico, sudaro beveik lietuvišką „miestą“, nes čia ištikrųjų dirba didelis skaičius lietuvių jau keli metai. Didelis lietuvių skaičius čia yra pavienių vyrų, be šeimynų. Lietuviai čia gyvena labai gražiai, draugiškai, negirtuokliuoja ir šaip pavyzdžiogai užsilaiko. Dėl to lietuvių čia yra gerbiami. Daugelis lietuvių čia užsigyveno, kad jau aplėsti šią vietą nebeneri, nors darbas sunkus ir uždarbis neperdidžiausias. Nes kiekvienas žino, kad visur tas pat, uždarbis labai mažas visur.

Nors lietuvių ir daug yra, bet jaunimas labai nuobodžiauja. Mat didesnę lietuvių dalis sudaro vyrai, tai jauniems vyrams be panelių yra nuobodu. Tiesa, yra ir lietuvių, bet mūsų lietuviškas su lietuviškas ne draugauja, jos ieško kitataučiu. Be to, jos ir lietuviškai net nebeneri kalbėti nors portugališkai dar nesuspėjo išmokti. Bet verčia lietuvių

bile tik ne lietuviškai. Tas, žinoma, labai yra negražu. Mūsų lietuviškas labai aukštai kelia savo nosį ir su paprastais darbininkais nenori jokios draugystės turėti. Jos svajoja apie frigorifiko raštininkus, šefus. O tie jas išjuokia.

Nekurie lietuvių vyrai jau norėtų kurtis šeimyninį gyvenimą, nes yra tukių, kurie ir gerai uždirba, bet nesant panelių, taip ir gyvena viengungiais, tikėdamiesi gal koks vėjas atneš daugiau lietuvių į šią apylinkę ir gudresnių.

Šaip daugiau iš mūsų „lietuviško miesto“ apylinkės ypatingai nieko.

Frigorifikietis.

Apsivedimui

Rimtas, blaivus vyras, 33 metų amžiaus, turi gerą biznį ir neblogai verčiasi, paieško apsigyventi panelės. Laiškus su smulkiais aprašymais prašom siųsti žemiau nurodytu adresu. Visą laiką paslaipytis. Su pirmu laišku pagaidantina ir fotografija.

Jonas R.

Rua João Ventura, 25. Rio de Janeiro.

Rio de Janeiro lietuvių žiniai

Į Rio de Janeiro lietuvių pageidavimą, kad būtų įsteigtas laikraščio „L. Aido Br.“ parduotuvė Rio de Janeiro mieste, redakcija pasirūpino tuo dalyku ir jau kiekvienas čia gyvenantis lietuvis galės nusipirkti „L. Aida Br.“ ant rua de Catumbi nr. 4. Prano Dūkiaus „Soveterijoj“. Ir ant Lapa Mem de Sá gatvės kampo.

Petrylienė, kuri pabėgo su kitu vyru palikdama mažą kūdikį

Sūnus ir duktė išpiršo motinai jauniki

Iki šiolei dar neburo girdėti lietuvių tarpo tokio atsitikimo, koks šiomis dienomis mano šeimynoje atsitiko.

Aš Rokas Petryla vedžiau dar Lietuvoje, našlę Vilėuskienę su penkiais mažais vaikais. Išauginau jos vaikus, kurie šiandien jau vyrai. Dabar tie vaikai, sūnus ir duktė, surado savo motinai ir mano žmonai, kuri jau turi 48 metus amžiaus, jauniki, tūlą Steponą

Jūsų Patogumui

Pasų, metrikų ir kitų dokumentų vertimai iš lietuvių ir kitų kalbų į portugalų kalbą — Paruošame pilietybės dokumentus, Carteiras de Identidade, Chamadas. — Rušome laiškus, kontraktus, prašymus, pareiškimus, kopijas, ir kt.

Reikalui esant, kreipkitės

Rua da Mooca, 424 — S. PAULO

Gapševičių, ir man besant namie, jundo išbėgo. Tas įvyko lapkričio 8 dieną sekandiai:

Minėtą rytą aš anksti atsikėlęs išėjau į darbą. Žmona ir visi vaikai dar miegojo. Men išėjus darban, sūnus pasamdė automobilį sukrovė visus daiktus man palikdami tik vieną staliuką ir lovą, paėmė visus mano pinigus ir žmoną su minėtu jaunikiu Gapševičium išlydėjo. Kuomet jau būntis, o mano pūsūns, išleido savo motiną su kavalieriu, tada ji atėjo pas mane į darbą pranešti man, kad mano žmona, o jo motina išbėgo su kitu vyru. Aš greit priėjau namo ir tada verkianti mūsų vaikai 9 metų amžiaus ir šaukiantį mamą. Bet jau jo motinai kūdikis neberūpėjo, nei ji jį paliko ir išbėgo su svetimu vyru.

Tai matote kokį šiandien esama motinų ir žmonių, kad baigiant 50 metų amžiaus bėga nuo savo mažo vaiko ir savo vyro.

Mes gyvename ant rua Prates, 41 Bom Retiro, S. Paulo.

Rokas Petryla.

MOTERISKU RUBU Siuvėja

V. Bacevičienė

Priima visokius moteriškų rubų užsakymus, kaip suknelės, bluzės, paltai ir kt. iš įvairiausių medžiagų. Darbas atliekamas pagal naujausių mādų modelių garantuotai ir pigiai

Adresas:

Rua Campineiros 62 - Mooca (Einant iš rua da Mooca į Belém kupines pirmas skersgatvis - rua Tobias Barro)

Siuvykla Marijampolė

Priimame vyriškų rūbų užsakymus. Darbas atliekamas pagal naujausios mados ir užsakytojo norą. Turime pasirinkimui medžiagų vietinių ir užsienio. Kreipkitės visuomet į mūsų siuvyklą ant rua Taquary 24 (prie kambaria rua da Mooca)

A. Nizevičius

ir

S. Jucius

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja — Sifilis.

Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.

Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas
Tel. 4-1705.

SIUVYKLA MODERNA

Stasio Galecko

Priimu visokius vyriškų ir moteriškų rūbų užsakymus ir darbą atlieko pagal naujausios mados modelius (Figurinos).

Mano darbas garantuotas. Tautiečiams darau nuolaidas. Turiu taipgi ir visokių medžiagų didelį pasirinkimą vietinių ir užsienio. Dirbtuvės adresas: Rua Duque de Caxias, 37. Sekmadienais ir vak. galima kreiptis - rua dos Italianos 33 (Bom Retiro)

Siuvykla Vilnius

KAZIMERO ROTKAUSKO

Diplomoto Siaurinėj Amerikoj

Padarome visoki darba be bandimų

Didelis pasirinkimas vilnonių medžiagų vietinių ir užsienio. — Moderniausių kirpimų nurodymai Elegantiškumas ir mados vyrams.

Rua da Mooca Nr. 561

São Paulo.

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Sarstavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove. Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.

Adresas Rua José Paulino, 109. Tel. 5-6307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).